

23

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. *Μουσ. Γ. 23/1970*

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Θεκ. 1969 / 7/1/1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κομμόπολις) ... Ξ. Φ. Ενδάμειον ..
(παιλαιότερον ὄνομα : Πάλλανη ..), Ἐπαρχίας -
Νομοῦ ... Πιερίας
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος .. Ἄρχον-
.. Τ. Ἰ. Δ. Μ. Θ. Γ. Μ. Τ. Κ. Λ. Σ. Π. Α. Δ. Α. Σ. Κ. Α. Λ. Ο. Σ. .. Α. Ἰ. Δ. Α. Σ. Κ. Α. Λ. Ο. Σ. ..
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις .. Ξ. Φ. Ενδάμειον .. Πιερίας ..
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον ... 36
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Ἀθανάσιος ... Σακελλαρίου ..
τοῦ ... Στυλιανοῦ ..
ἡλικία ... 73 ... γραμματικαὶ γνώσεις ... ἀπόφοιτος ..
Δημοτικού ... ἐκπαιδευτικὸς ... τοποῦ ... καταγωγῆς ... Βελαντιῶτες ..
Δημοτικού ... Φθιώτιδος ..
β) Κατὰ τὴν ... Νιόλαος ... τοῦ ... Δημητρίου ..
ἐτῶν 85 ..

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σπορὰν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; Αἰὰ ... εἰς ... πρὸς ... δυσμενίς ... ἐκτὸς
ἐως ... 3000 μ² ... περίπου ... αἱ ... δὲ ... υὑπόλοιποι ... ἴσων ... δασώδεις
περιοχαὶ ... ἀπὸ ... τέλων ... βοσκοτόπους - .
Ὑπῆρχον αὐταὶ χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; Ἦσαν ... χωρισταὶ ... ἀν ... ἐχίμετο ... ἐναλλαγῇ ..
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Ἀνῆκον ... εἰς ... τὸ ... ἑλληνικόν ... Δημόσιον ! ..
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; Ναί ... τὴν ... διετήρει ... καὶ ... μετὰ ... τὸν ... γάμον
τῶν ... τέκνων ... του ... καὶ ... διένεμετο ... αὐτῇ ... μετὰ ... τὸν
θάνατόν ... του - .

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; Ἦε·χολαῦν·τα·τόσον·εἰς·τὴν·γεωργίαν, ὅσον·καὶ·εἰς·τὴν·κτηνοτροφίαν·—.....

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ... Ἦε·χολαῦν·τα·ἐν·παρέργῳ·καὶ·μέ·τὴν·γεωργίαν·—

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δόλοκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;
Δὲν·ὑπῆρχον·τοιαῦτα·κτῆματα·.....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακατόροι κλπ.)..... Ποῖα·ἦτο·ἡ·κοινωνικὴ·των·θέσις ;...

3) Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;).....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἄλωνισμα, τὸν τραγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;
Ἐχρησιμοποιοῦντο·καὶ·ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἄλωνισμα, τὸν τραγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;.....

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δούλοι (ὑπηρέται) ἢ δούλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; Καὶ·εἰς·μικροκτηματίας ἐχρησιμοποιοῦντο ὑπηρεταί ἦσαν ἐντόπιοι.....

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου πού ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... Ἐμεν·εἰς·τὸν·τόπον·τῶν·ὑπῆρχεν·ἐργασία.....

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;
Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;.....

δ'. 1) Πώς ελιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;
Με ζωϊκὴν κόπρον.

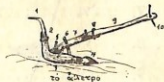
2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1952 καὶ ἐντεύθεν.

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; Τὸ εἰδηροῦν ἄροτρον ἐκρησιμοποιεῖτο ἀρκετὰ ἐν πρὸ τοῦ 1920, αἱ δὲ γεωργικαὶ μηχαναὶ ἀπὸ τοῦ 1938.

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐκρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατασκεύαζε τὸ ἄροτρον αὐτοῦ ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; Τὸ μονόφτερον εἰδηροῦν ἄροτρον ἐκρησιμοποιεῖτο ἀπὸ τοῦ ἔτους 1912 εἰς ὅλα τὰ κτήματα. Ὑπερμονωθεῖσα δὲ αὐτὸ ἐν τῶν ἐργαστασίων Βόλου.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοιχοὺς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....
 2..... 5..... 8.....
 3..... 6..... 9.....

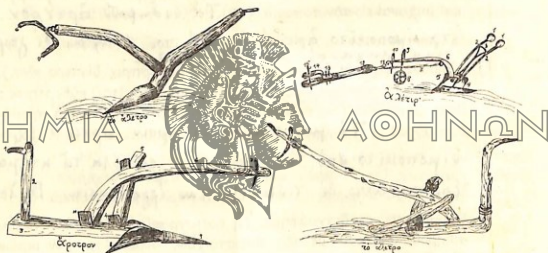

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1950.
 3) Μηχανὴ θερισμοῦ ἐκρησιμοποιεῖται ἀπὸ τοῦ ἔτους 1953.

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν). Δὲν ὑπῆρχε. χυφίστη.
 5) Μηχανή ἀλωνισμού. ἔχρησιμοποιήθη ἀπὸ τοῦ ἐτους 1953 -
 6) Μηχανή ἀλωνισμού. ἔχρησιμοποιήθη ἀπὸ τοῦ ἐτους 1925 καὶ ἔτις —.

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον
 ... Δὲν ἔχρησιμοποιήθη. —

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11.
2.	7.	12.
3.	8.	13.
4.	9.	14.
5.	10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμῳσιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;

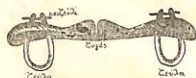
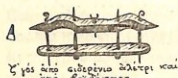
- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

8) α) Διὰ τὸν ἄροτρον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Οἱ βόες, οἱ ἵπποι, οἱ ἡμίονοι. . . .*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; *.. ζ. ν. γ. ὄν. δ. ν. καὶ ἐνία τε. ἐν ἐνδύκων. . . .*

9) Διὰ τὸ ζεугάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *Ἦ. το. ἀναγκαῖος. . . προκειμένου. περὶ β. οὐν.*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.). *Ἦ. το. (καὶ οὐκ ἐστὶν ἐν ἀναγκαῖον.)*

ἔν. το. ὁμοῖος. μετὰ τὸν ἐκτενίζοντα ἀντικείμενον.
ἀρ. το. τοῦ.
ἔν. το. αἱ κινητικαὶ ἀντικείμενον.
ζεύδα.

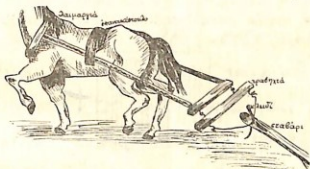
10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλλοῦρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *Ἀ. ἐν. . . ὑπὸ ἥρχε. . . κρι. το.*

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου; *Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1945.*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζεύξιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; *Μέ. δ. το. ἀλ. το. τοῦ. καὶ τὴν. παλ. το. τοῦ.*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον. *Ἄπὸ τῆς λαμπαρνῆς ἐξαρτῶνται
 δύο ἀλυσίδες, τὰ δύο ἄλλα ἄκρα των προσδένονται εἰς τὸ παλάν-
 τιζόξυλον καὶ τοῦτο εἰς τὸ παλάντιζόξυλον τὰ μέγ. λο
 (παλάντιζα). καὶ ὁ ἄροτρος τὸ ἀλάντερι μετ' αὐτὸν καὶ τὸν ζῶον -*

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) ; 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα
 ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας. *Ἄνδρας. Ἄλλατε ὁ ἰδιο-
 κτήτης καὶ ἄλλατε ὁ ὑπηρέτης -*

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλιγον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) .. *Δεν ὑπῆρχεν ξύλινον
 ἄροτρον -*

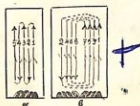
2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. *Προκειμένου πρὸς τὸν
 ἄροτρον ἡ ζεύξις ἢ ἀμράν καὶ περὰ ὁ λαμὸς τῶν βοῶν καὶ παλιν ὑλίσσει.
 ὁ βοῦς καὶ διὰ τὸν δεύτερον βοῦ ἀπὸ τοῦ ἄλλου μέρος εἰς τὸ
 κέντρον ἀμράν τοῦ ζυγοῦ περιτυλίσσεται ἀλυσὶς, ἐνῷ τὸ ἄλλο
 ἄκρον αὐτῆς προσδένεται εἰς τὸν γάντζον τοῦ ἀροτρου -*

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ
 ὄργωμα μετ' αὐτοῦ, τοῦ ὁποῦ τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
*Μετ' αὐτοῦ καὶ ἑνὶ ἐκείνῃ διευθύνει τὸν ζῶον καὶ
 διὰ τῆς βοσκῆς -*

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

..? Ὁργώνετο.. παλαιότερον, .. ὁμοίως καὶ σήμερον,
.. Περιφέρειαι αὐτῶς .. ὡς τὸ σχεδιάγραμμα β.

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα(β);

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος, σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριάς, ντασιές, σισσιές, μεσάραδες κ.λ.π.); ἔγινετο καὶ γίνεται εἰς σποριάς — ..

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); με αὐλακιάν; .. καὶ με αὐλακιάν — ..

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον; ἔγινετο εἰς πολλὰ ἐπιμύνη, ἐδάφῃ, ὅπου ἡ κίνησις τοῦ ζώου μετὰ τὸ ἄροτρον ἦτο ἀδύνατος, σήμερον ἐμειώθη χεῖρθεσαν ταῦτα. Ὁ βαλὴ καλλιέργου νῦν διὰ μηχανῆς F
- 7) Ποιοὶ τρόποι ἡ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὄνι: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. βαθιά ἐγίνετο ἡ καλλιέργεια, ὅσον ἐπέτρεπεν ἡ δύναμις τῶν ἀροτριῶντων ζώων — ἡ βαθιά καὶ χεῖρθεσα ἐγίνετο τὸ πρῶτον — διὰ τὸ δαίλεμα τοῦ ἀροῦ — κατὰ δὲ τὴν ἀγορὰν ἐγίνετο ἀβαθὴς ἀροτριάσις —

Φαίνεται καλλιέργου. Τὰ ἄλλα⁸ ἐφουτεύθησαν διὰ φωντανιῶς.
Ἡ φωντανιόφυτευσις γίνεται τελευταίως εἰς μεγάλαις ἐκτάσεσι —

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. Κατὰ... τὸ πρῶτον ὄργανον γίνεται ἡ καλ-
λίεργμα ἐν βεῖδος. Κατὰ τὴν ἑπομένην αὕτη εἶναι ἀνασπάρ-

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημοτικῶν. Πόσα ὄργωματα ἐγένοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὄργωματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Ἐξίνοντο καὶ γίνονται... ἕνα καὶ δύο... ἀναλόγως τῶν καιρικῶν ἐνδημῶν, εἰς τὴν περίοδον τοῦ φθινοπώρου καὶ ἐνίστατε τὰς καλοκαιριῶς. Ὅσα μάζεσαι, τό πρῶτον μὲν, ἀξερῶν χειμῶν, τό δὲ δεύτερον ἐμβόλισμα—*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἂνωτέρω)

Η. παλιόρογια δια τα συμπτωτά γίνεται
ως ανώτερον περιεργασμένη δια τα συμπτωτά

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρα-
νάσαςιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...
Ἄν ἀφεθῇ 1-2 ἔτη γίνεται ἀγρὸς πένες καὶ, ἀρμούνει τὴν ἡμετέραν γῆν.
Δὲν γίνεται ἀμύκη... τοῦ τοῦ... σπανίως γίνεται... ἡ δὲ τοῦ... Περίοδος
ὁ μόνου χωροῦ τοῦ καλλιέργησι μόνου γῆς —

- 4) Ποσα ὄργανα γίνονται διὰ καθεῖδος καλλιιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; ^{ἀνὰ εἶδος καὶ τὴν ἐποχὴν τῶν φαινομένων διὰ τὴν εἶδος, τὴν κηπευτικῶν, τὴν ψυχανθῶν.} Ὁρκεῖς διὰ τὴν ἀραβοσίτην κατὰ τὴν ἐποχὴν.

- 5) Ποιά εργαλεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται : α) κατά την σποράν.
π.χ. τὸ δισάκν εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; ... ἔχρησιμότητά

τὸ δίδάκι· ἡμέρον· χρησιμοποιεῖται· ἡ ἐπαρτιμὴ
μηχανή· ὑπὲρ—

- β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; Μὲ... πεπλατυσμένον
βιδιερῶν... τεμάχιον, τὸ... ὅποιον ἔχει τοποθετηθῇ...
εἰς τὸ... ἄκρον τοῦ... θαννέντρου... Τὸ... ὄνομα...
τοῦ μέλου τοῦτον... πρὸς... κατὰ τὸν... λέγεται... ὅτι...

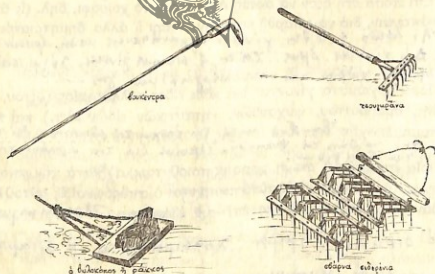
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); Ἀπὸ... ἀριστερῶν... καὶ δεξιῶν... γί-
νεται... ἕκαστος τοῦ σβάρνισματος; ἐνδεκτικῶς τῶν ὑφαισίων...

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδας, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

Ἐξίστε... παλαιότερα... ἔργον... ὅχι...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσαπί κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἑκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Ο. παρμὰς, διὰ τῶν εὐαφῶν... εὐκρινῶν... ἐδάφους. Ἡ τὰ πάλαι,
διὰ τὸ ἐκλίεσθαι τοῦ κήπου... ἢ τὰ καλλιεργούμενα... ἀφ' αὐτοῦ.
Τὰ... λυγρὰ (πλὴν ἀρόσων) διὰ... βαθὺ... ἐκψύγμο —...

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν.
Καλεῖται ἡ πάλαι, ἢ ὑπερέκει... αἱ... δὲ ἐργασίαι
αὐτῶν, ἢ ὑπερέκει... ..

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὅσπριων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἑκάστου εἶδους...
ἔχοντες... ..

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. ...
Χρειαζομένους καὶ διὰ τὰς ἄλλας καλλιέργειας.
Γίνεται ἐκ τῶν καλλιεργειῶν αὐτῶν, αὐτῶν...

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνουντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως. Ἐφυτεύοντο (καὶ φυτεύοντο) ...
...
Καλύπτει ἕνα μέρος τῶν ἀναγκῶν εἰς γαλακτοπνικὰ κατὰ τὴν F

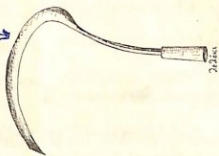
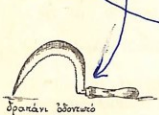
Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεία θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

F διόρισμα τῶν ἔσων. Ὀλίγοι εἶναι αὐτάρκεις εἰς τὸ εἶδος τοῦτο. Οἱ πλεῖστοι προμηθεύονται ἐκ τῶν πλανοδίων —.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) Μὲ τὸ «δρεπάνι»
(δodontωτό) ἔλκονται, κυρίως ἔρχονται ἐξ ἄλλων
χωρίων ὡς ἡμερομίσθιοι ἔρχεται, ἐκρησιμοποιοῦν
τὸ λελέκι.

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ
σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποιά ἄλλα ἐργαλεῖα (π.ν. κόσας)

2) Ἐθερίζονται μὲ τὴν μέθοδον ἡμερον, σχεδόν, ἐ-
ραμερίσθῃ. Χρησιμοποιεῖται μόνον εἰς μικρὰς
δενδροφυτευμένας καὶ ἐπιυλινεῖς, δια τὴν κοπὴν
ἀγρίου χόρτου.

Εἰς τὰς μεγάλας ἐπιφανείας χρησιμοποιεῖται
πτιχή μηχανή, συρμένη ὑπὸ τραντέρ (ἐλκ-
αίου ἢ το δοντωτοῦ ἢ το δοντωτοῦ) (2) ἢ το δοντωτοῦ

... ἔλκονται. ἢ το δοντωτοῦ. Τὴν μέθοδον
... ὁμαλή. —

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του (σχεδιάσετε ἢ φωτο-
γραφήσετε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγτο;
Ἀπετελεῖτο (ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχῆμα) ἀπὸ ἐν μικρὸν
ξύλου, ἐσφηνωμένον εἰς τὸ στέλεχος εἰς ἀπόστασιν
ἐνὸς μέτρου ἀπὸ τῆς λεπίδος. Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς
ἐλέγτο λεπίς. —

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) Ἄλλα... ματεκεύαζεν... ἑ. εἰς τὸν οὐρανόν. τοῦ τόπου καὶ ἄλλα ἐπεσημειώνοντο ἐν τῇς πλησίον ἐξέτασι. πόλεις (χρὴς ἐργασίας) -

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμός μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) Διὰ τοῦς δημητριακοῦς... καρποῦς (βοτάν.)... χερσὶν ὤλην.) ὄχι. Οὐτε ἦτο, οὐτε εἶναι. διὰ τὰ ὀσπρία (φαβόλια, ρέβιθα κ.λπ.)... ναι. Πόλιν ἔλιν. καλλιεργούντων... σήμερον καὶ ἐκρίζωνται. Κοπανίζονται διὰ ζύλου καὶ ἀποχωρίζονται τὰ σπέρματα ἀπὸ τῶν βλαστῶν -

β. Θερισμός τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. Ἐθερίζοντο ἐν ὕψει 20-30 ἐκ. ἀπὸ τοῦ ἐδάφους. Ἀναλογίαν πρὸς τὸ ὕψος τοῦ βλαστῶν. Ἐξαιρέσει ἀπετέλει ὁ θεριστὴς τῶν οὐρανῶν, ἡ τῶν ἐμὸν τῶν σπέρματων, διὰ τὸ πάλιν μετὰ τὸν ἀποχωρισμὸν τοῦ καρποῦ, ἐκμεταλλοποιεῖτο διὰ τῶν πάλιν σπέρματων (ὁσπρίων κ.λπ.) -

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὴν χωράφι μαζί μετὰ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλαι πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χερίδες, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; . . . Ναι. ἀπέθετον. τὰ χερόβολα. 3-4 μαζί καὶ ἀπετέλουν μίαν μεγάλην χερσίδα, εἴ... .. ἴδιοι. εἴ. θεριστὰς:

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλαι πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χερίδες, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; . . . Ναι. ἀπέθετον. τὰ χερόβολα. 3-4 μαζί καὶ ἀπετέλουν μίαν μεγάλην χερσίδα, εἴ... .. ἴδιοι. εἴ. θεριστὰς:

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίδες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Ἐπεποθετοῦντο 3-4 χερσίδες. Αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν. Ἡ κεφαλὴ αἰσθητὴ διὰ τῶν... δερματοποιήσιν. τῶν χερσῶν, κατένευ. ἐκκαὶ δυνατὴ ἢ μεταφορὰ τῶν εἰς τὸν τόπον ἀλυσίμοι -

Σήμερον ὁ θερισμός γίνεται μετὰ δερκηνιστικῆς μηχανῆς. Τὸ δρεπάνι εἶναι ἐν ἀχρευσίᾳ κρημασμένο ἐπὶ ἀποθήκῃ -

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
λούνται ἀγκαλιές. ? Ε. λέγοντο... ἀγκαλιές... ἢ... χεῖρες... ..

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὁποῖοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; ? Ε. θερίζαν. καὶ. ἄν-
δρες καὶ γυναῖκες. ? ἤρχοντο καὶ. ἐπαγγελματίας. θερι-
σταί. ἀπὸ. τὰ ὄρη. χωρία. τοῦ. Νομοῦ. (χεῖρα. τῶν. Πιερῶν),
ὅπου. ὁ. θερινός. ἐξίκετο. 10. 20. ἡμέρας. ἀρχότερον. -

2) Πῶς ἡμείνοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀπακοπὴν (ἐξοκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ αἰοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ἐνοματολογίαν). ? Ἡ. μείνοντο. καὶ. με.
ἡμερομίσθιον καὶ. με. ἀποκοπῶν (ὑπελογίζετο. ἢ...
θερινῶν. κατὰ. θερίζόμενον. ἐκρέμα). Τὰ. ἡμερο-
μίσθιον. ἦτο... μετὰ. παροχῆς... φαγητοῦ.

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λουντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; ? ἔφεραν. μερικῶς,
οἱ. ὀλιγώτεροι, εἰς. το. ἀριστερόν. των. χεῖρ. ἔνλον. με.
θέως. διὰ. το. πέδιλα. δέιγνυλα. ἑλευθέρος. ἦτο.
μόνον. ἃ. ἀντὶ. χεῖρ. ? Ε. λέγετο. το. βοηθητικόν. τοῦ. μέν.
... θέρειν... παλαμάρ. ἰ. ἃ.
ἵνα. περιεβάλλω. με. ζώνην. διὰ. νὰ. μὴ. πονῇ. ἢ

μέση των, ὡς ἐπίσης περιεβάλλον καὶ τὸν κορμὸν τῆς ἀριστερᾶς
χερὸς, διότι ἐξίστατο περίβοτέραν κόπωσιν, ἀπὸ τοῦ βάρος
τῶν σταχυῶν —

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;
 Ἐδίδετο... Ἀπεφύγετο... ἢ ἔναρξιν τοῦ θερισμοῦ
 (μαθὺς καὶ ἄλλης ἐργασίας) κατὰ Τρίτην.....
- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμόν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. Ἦτο μενραδτιμή.
 ἐργασία. Δὲν τοὺς ἀπέμενεν πείραξις δύνα-
 ... μιν διὰ τραχυνίδι. —
- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάαν τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).
 Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον. Χειρογράμνον τοὺς ἀναπεμνόμενους στάχυν
 χειροτέχνημα εἰς σχῆμα σταυροῦ... τοῦ ἀνῆρ-
 τον εἰς τὸν τοῖχον διὰ στωλίδι. —

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν ; Τὸ ἔσπερας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; Ἀμέσως μετὰ τὸν
 θερισμόν. —

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χερῖες, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· με κοινὰ σχοινία, με σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν. *Ἡ ἐν τῇ ἀμα-
δος, ἀποτελουμένη ἐν 3-6 ἀτόμων, ὑπολύνει τὸν θείοντα,
ἐτοποθετεῖ 3-4 χερῖες ἀπὸ τῶν ἔδενε με δέματα κα-
τεσκευασμένα ἀπὸ τῶν ἰδίων τῶν θείοντων ἐίδος. Αἱ
νὰ μὴ κόπτονται τὰ καλὰ μὲν καὶ καταστρέφονται τὰ
δέμα; ἐθρέχοντο προηγουμένως. Οὕτω δὲ ἐν-
νῶντο. καὶ ἄλλα τοῦ δέματος καὶ ἐκτρέβοντο. διὰ
τὰ δέμα, δὲν ὑπῆρχε κίνδυνος κοπῆς τοῦ δέματος. Ση-
μειώτεον ὅτι οἱ περιοριζόμενοι διὰ τὸ δέσιμον ἐθα-
βῆσαν δὲν ἐκόπτοντο μετὰ τὸ δέσιμον, ἀλλὰ ἐξεργίζοντο
διὰ τὰ ἔχον μεγαλύτερον μῆκος —*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θειρισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;
*Ἦν ἐκεντρώνοντο εἰς διάφορα σημεία τοῦ θειρισμένου
ἀγροῦ εἰς ἑκάστην σταυρῶν μετὰ 13 δεμάτια ἢ εἰς
ἑκάστην ἐτέρας μετὰ 20-30 δεμάτια —*

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. Ἡ καλλιέργεια
 τῆς πατάτας ἤρχιεν ἐν τῷ τόπῳ μα. ἀπὸ τοῦ
 ἔτους 1990 — Τὸ φύτευμα αὐτῆς γίνεται
 κατὰ Φεβρουάριον ἢ Μάρτιον —

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν. Ἐγίνετο καὶ γίνεται μὲ σκαπάνην...
 Δὲν γίνεται εἰς μεγάλων ἐκτασιν ἢ καλλιέργεια...
 Ἡ σκαπάνη ἔχει πλατὺ βράμιον —

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
 σαν κ.ἄ.). Ὁ θηρίκιος ἐγίνετο μὲ κόβαν κατὰ

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας)

Ἀπρίλιον ἢ Μαΐιον — ἡμέραν γίνεσθαι...
 μὲ... χορτανόπικτον μηχανήν —

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) . Διὰ τὸ δέειμον ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ
σα (ἄρθρων . παρλληλεπίπλεον . ξύλινον . κιβώτιον)
. . μέ . ἀνομιτὰς . τὰς . θάλας . ἀνω καὶ κάτω) . ὅπου
ἐπατεῖτο μέ τὰ πόδια τὸ χόρτον καὶ ἐδένετο
μέ ἑρμα — ,

Γ. ἈΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἄλωνισμόν . Συνεκεντρώνοντο
πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην
θέσιν , π.χ. εἰς τὸ ἄλώνι , εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ . Συνεκεντρώ-
νοντο εἰς τὰ ἄλωνα , ἤ λυνίζοντο . δέ . μέ . μηχανήν . ἡ δὲ
ἐχρησιμοποιήθη εἰς τὸν τόπον μας ἀπὸ τῶν ἔτας 1925
καὶ ἐντεῦθεν . ἑλληνικῶς διενεκέντρωνοντο εἰς τὸ χωρά-
φι . καὶ ἐγένετο ὁ ἄλωνισμός . μέ . ξύλα . Ταῦτα ἐγένετο
εἰς μέρος ὅπου παρουσιάζει δυσκολίαν ἢ μεταφορὰ λόγῳ
εἰς ἀναγκαίαν καὶ ἐδάφους — .
- 2) Πῶς καλεῖται ὁ ὥρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἄλωνισμόν
δεμάτια . Εἰς τινὰς τόπους λέγεται : θεμωνοστάσι , θεμωνιά ,
θεμωνιάστρα , κλπ . Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν ;
Ἐπὶ ἄλωνα καθωρισμένους τρόπος τοποθετήσεως . θεμωνιά
καὶ θεμωνιά . ἐγένετο εἰς σχῆμα ἄρθρων παρλληλογράμμου
καὶ ἀπὸ ὧν εἶδετο 1 — 2 μέτρα εἶδετο σχῆμα ὅτι ἐνός
διαὶ νὰ ἐπινομαζομένη τὸ νερὸν εἰς περιήκωσιν . ἄλωνα .
- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλώνι διὰ τὸν ἄλωνι-
σμόν τῶν δημητριακῶν ; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
ὥρον , δηλ . ὄχι εἰς τὸ ἄλώνι ; Ὑπῆρχεν . ἀνέκαθεν .
.
.
.
- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλώνι . Ἐντὸς τοῦ
συνοικισμοῦ , εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου ; Εἰς
ποίαν θέσιν ; . . Κατεσκευάζετο . . πέρ . ἱ
. . εἰς . τρεῖς . τοποθεσίας . —
.

5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
 ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
 σίς του, δηλ. με ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; . . . ἤλυνον . . . ἀλῶνι . . . ἀνῆκον . . . εἰς μίαν . . . οἰκογένειαν . . . καὶ
ἄλλο . . . εἰς περισσότερας, αἱ ὅποια ἤλυνον ἐκ περιτροπῆς.

6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; . . . ἤρχιζε κατὰ
τὰς ἀρχὰς Ἰουλίου καὶ διαρρεῖ 30-40 ἡμέρας. Ἐλυσεν
κατὰ τὸ πρῶτον ἢ τὸ δεύτερον ἡμέραν τοῦ Αὐγούστου . . .

7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
 λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
 ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
 διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) . . . ἤλυνον . . . χωματάλωνο . . .

ἤχρησιμότητι . . . ἐν πολλοῖς κατὰ τὴν κατὰ
χρῆν . . .

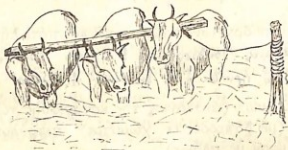
8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξεως τοῦ
 ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνο)· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
 ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
 χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
 καὶ ἀχύρων) . . . ἐπεσκευάζοντο . . . διὰ μείγματος . . .

πέπρου . . . βοῶν . . . καὶ ἀχύρων . . .

9) Ἡ ὥς ἂνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
 σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; . . . Ὁχι, δὲν ἦτο
ὑπὸ ἀνέμῃ . . . ἢ ἡμέρᾳ καὶ ἢ ὥρᾳ . . . διὰ τὴν ἐναρξιν τοῦ
ἀλωνισμοῦ. Ἀπεφεύγτο μόνον ἡ ἐναρξίς κατὰ
τὴν ἡμέραν τριτὴν τῆς ἐβδομάδος . . .

10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
 ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.
Ἐτοποθετοῦντο τὰ δερμάτια, ὅπου ἐλύοντο, περιφέρειαι μὲ
τοὺς ἐτάχους πρὸς τὴν ὑέντην. Κατέπιν· δύο βόες· σύροντες
τὴν «δουμάνην». ἢ. ἐπὶ τῆς ὁδοῦ. ἐπέβαινεν ἄνδρας ἢ παῖδας
περιφέρειαι μὲς, ἐμοῦ τὸν ἐτάχους καὶ ἀπεχωρίζετο ὁ καρπὸς
ἀπὸ τοῦ ἐλασίου. Ἐξήντε καὶ τὸ καλὸν καὶ ἐξήντε ἀχ-
ρον. F

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
νιου ἐύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος θηλειᾶς,
στρούλουρας, δουκίη, βουκάνη κα.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχονται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα. Ὅταν
ἐχρησιμοποιοῦντο ἵπποι ἢ ἡμίονοι τὸ ἀλώνισμα πρὸς
ἀχυροποίησιν ἐξήντε διὰ τῆς καταπατήσεως. Ὅταν
ἐχρησιμοποιοῦντο βόες, ἐξήντε διὰ τῆς «δουμάνης»
σύρμενης. ὦ.π. αὐτῶν:.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλώνο-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειᾶς,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλώνιοῦ. Τὰ ἀλώνιζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεде-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειᾶς περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

F Ὅταν ἐκινῶντο ἵπποι ἢ ἡμίονοι εἰς τὸ ἀλώνι ἐχρησιμοποιοῦ-
ντο καὶ στῦλος εἰς τὸ μέτρον, ὅπου προεδένοντο διὰ σχοι-
νίου οἱ ἵπποι καὶ οἱ ἡμίονοι —

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα). Οἱ δὲ εἰς δὲ
 προσεδέοντο εἰς ὅτῳλιν, ἀλλὰ περιέφεροντο, εὐροντες..
 τῷ «δουκάνῳ»· οἱ ἴησαι προσεδέοντο διὰ σχοινίον
 εἰς ὅτῳλιν καὶ ταῦτα διακτύματι εἶχε τὸν το. θύλακός,
 αὐ. ὁποῦ περιέβαλλεν τὸν λαιμόν. ἐκαστον. ζώον. —

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὺς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ά.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; ... Τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μέσον ἐχρησιμοποιεῖτο συνήθως με θύλακας καὶ μάνον, ὅχι με ἴησαι καὶ ἡμιόνους. —

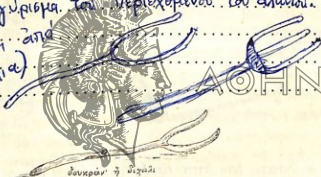
δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; ἤρξι δὲ...

τὸ πρῶτ'... καὶ ἔλγε τὸ ἀπόγευμα... ἢ τὸ ἑσπέραις... τῆς... ἰδίας... ἡμέρας...

12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): ἔν... χρῆσται... ἀμάμη... καὶ τὸ δ' αὖτ'...

διὰ τὸ γύρισμα τοῦ περιεχομένου τοῦ ἀλμυροῦ...

δύο τύποι ἀπὸ δικούλια

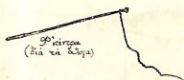
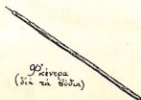

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλῶνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκρόπους στάχυν ; Ναί, ἔρριπτε... ταῦς... ἐντὸς...

ταῦς... μύλων... καὶ ἂν χρόνον... περιφέρουν τὰ ζῶα...

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὰ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). ἦτο ἀλυνόβεργα ἐν χρήσει διὰ τῶν ὁδηγῶν καὶ κέντρισμα τῶν βοῶν, ὀνομαζόμενα «βοινέντρα». ἢ ἀλυνόβεργα διὰ τῶν ἵππων ὡς ἐν εἰς τὸ ἀμειν δερμάτινον λουρί... καὶ ἐλέγετο καμτσίκι.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν. Ἡ ἐργασία τοῦ ἀπλώματος τοῦ ἀλωνιῶς ἐκαλεῖτο ἐτρῶμα. Μία ἐτρῶς εἶτον ἢ ὑπὲρ ἢ ὑποὺς ἢ ἐτρῶς ἤλωνίζετο καθ' ἡμέραν —

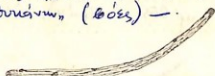

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἀχυρά ἀπὸ τὸν καρπὸν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα) Οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες προτὸν λιχνισθῆν καὶ ἀποχωρισθῆν τὰ ἀχυρά ἀπὸ τὸν καρπὸν ἐλέγοντο λ. α. μ. ν. ι.
- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι: ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνοῦν καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχαν βοδινὰ ἢ αἰαγά καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν. Ἐκαλεῖτο γεωργὸς ἐκρημέμοσις τὰ ἰδικά του ζῶα διὰ τὸν ἀλωνισμόν. ἤρχοντο ὁμοῦ καὶ ἐξ ἄλλων τόπων ἤλωνιζετο καὶ ἠλῶνιζον ξένα εἰς τὴν ἐν ἀμοιβῇ. Ὁνομαζόντο αὖτε ἀλωνισαῖτες —

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του; Ἐκαλεῖτο κόπανος, ἦτο ἐκ ξύλου σφυρῆ ἢ ὑπὲρ καὶ εἶχε μῆκος 1 μέτρον. Τὸ πᾶχος τοῦ ἦτο ὅσον τὸ πᾶχος τῆς χεῖρός ὑπὲρ τὸν καρπὸν καὶ ἦτο ἐλαφρῶς πεπλατυσμένον καὶ ὑψηλὸν εἰς τὸ ἄκρον —

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
 Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου
 (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.). *Φα. εὐ. τέμ. ἐρωτικῶν. 18. ἔωμει-
 ῶσμεν μόνον εἰς τὴν εἰσάγειν ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα. Ὅλοι
 τοὺς ἄλλους παρρησίᾳ τοὺς ὑπαινίσσον μέ. π. δ. τῶν τῶν
 (ἴπποι, ζῖμιοι) ἢ μέ τιν "δουάνων" (ῥόες) —*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
 τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
 ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
 Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
 παραγωγῶν;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
 Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
 στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
 Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ στάχυς, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) Ἡ... βίβαλις, εἰς τὴν ἀπάλαν... καὶ... μάναν... ἐχρησιμευομένητο... ὁ νόσανος, ἐτοπαθεύετο... ἐπὶ τοῦ... ἐδάφους... καὶ ἐνοπανίζετο... ..

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ; Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συντορισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1925 καὶ ἐντεύθεν. ἦτο ἰδιωτικὴ βίβλος καὶ τὸ ἐξήρην εἰς τὸν τόπον αὐτὸν ἐξ ἑξῆς ἔτος καὶ τὸν διὰ τὴν ἰδίαν... ἐξήρην... πρῶτον καὶ τὴν ἄλλαν κατοικίαν κατοικίαν... β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ...? Ἐλέχοντο... λειῶμα... ἐχίνι... εἰς... πρὸς τὸ λειῶμα... μὲ τὰ καρπολόι... μαθὺς καὶ... μὲ τὸ φ. νηαρ... Ὁ... ἐχηραυ... καὶ... εἰρ... ἤ... ἐπι... ..

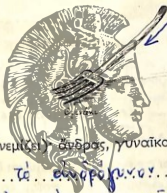
Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλου ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο... Πρὶν... ἀπὸ... τοῦ.

λίχνισμα. ἐπὶ... ταῦ... εὐφραν... ἐρρίπτετο... σιδερένιο...
ἀντικείμενον... μαχαίρι... ἢ... ἄλλο... τι... ἔμελλεν... εἰς...
τὸν... λίχνιζόμενον... εὐφρόν... μέχρι... τέλους... ἦτο... μα...
... καὶ «... γυν. ρ. ι. »

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο·
φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο... Τὸ... ἐργαλεῖον...
... διὰ... τὸ... λίχνισμα... ἐλέγχτο... καρπολόγ... Τὸ...
... σχῆμα αὐτοῦ... ἦτο... ἄμοιον... μετὰ... τὸ... ἐκαστιζόμενον... —

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λίχνᾱ (ἀνέμιξις) ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λίχνηστής ἐπ' ἁμοιβῇ;
... ἐλίχνιζε... τὸ... ἐκαστιζόμενον... ἢ... μαζί... τῶν... καὶ... εἰς...
... νῆος... ἢ... ἄλλα... πρᾶξεσκον... τῶν... εἰς... ἀνέμειξαις... —
- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχυῶν, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινες τόπους καλοῦν-
ται: κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κουν-
τύλους ἢ τὰ κόμπια; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ;
... Τὰ... χονδρά... τεμάχια... τῶν... σταχυῶν... μετὰ... τὸ...
... λίχνισμα... ἐλέγχτο... κατὰ... τὸ... ἄν... ἔμελλαν... πολλὰ...
... κόμπελα... ἡλυνίζοντο... μετὰ... ζῶν... ἄν... ἔσαν... ἄλλα... ἐκρηκτικο-
... ποιεῖτο... εἰς... ἄνθρωπος... διὰ... τὸν... ἀποχωρησθέν... τῶν... καρπῶν... —
- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολόνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο ... Τὰ ... ζ. ψ. α. ... ἐξέκαστο ... ὁμοίως ... μέ ...
 τό ... προχωρῶντων ... ἀλώνισμα ... ἐλθέτω ... τό δευ ...
 τερον ... τοῦτο ... ἀλώνισμα ... ἐξέκαστο ἰλιασμα ...

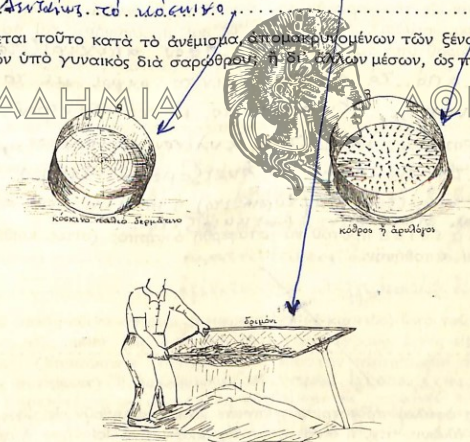
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμέναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

... ἐγίνετο ... μέ ... τήν ... « Αἰρμόνα » ... ἐπίσης ... ἐχρη-
 σάμενοι ... κατὰ τὴν ... καὶ ... τό ... « Αἰρμόν » ... καὶ
 τὰ ἀντιπάλους ... τὸ ... κούρευσαν ...

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

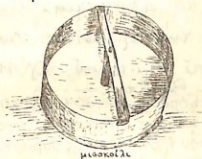
(Περιγράψατε λεπτομερώς τούς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἀχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

... ἔχρησιν ποιῶντα... τὰ... τριχ. μέτα... καθάρια...
... τὰ... θίτον, τὰ... εἰς... ἰσοδυναμ. εἰς... τὴν... πρὸς...
... μένιν... ἀλλὰ... =

- 7) "Όταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπαικλούθῃ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμός τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; ... ἠφ' οὗ... ἀνέχοντο... ὁ καρπὸς... ἀπὸ... τὰ... ἀχυρὰ... ἐγένετο... ὅπως... μετὰ... τὸ... ξυλίνον... «φινναρ»... ἔμαρψεν... εἰς... τὰ... μένιν... τὰ... ὅπως... ἡ... λαβὴ... τὰ... ξυλίνον... «φινναρ»... ἐμπερῶτο... μετὰ... τὴν... παλάμην... τὸ... θυθίζομενον... τμήμα... τὴν... λαβὴν... καὶ... ἐξετιμάτο... (ἐυρίετο)... ἡ... παλάμη... τὴν... ἀλκυονίδος... εἶτος... κατόπιν... ἔλαμψε...
8) "Αλλὰ εἴθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖα ὀφειλὰ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἄλῳνι π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάσιμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκασιότης εἰς τὸ ἄλῳνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκασιτοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὁκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας)... Ἡ... δεματι-
ῆ... δεματιεργα... κατεβάλλοντο... εἰς τὰ ἄλωνα... Ἡρχετο
ὁ δεματιεὺς εἰς τὰ ἄλωνα καὶ ἐμέτρα τὰ ἄλωνα
ἐκείνητα εἶτον δι' ἐνὸς δοχείου, ὀνομαζομένου βιδούρι,
ἡγερέτιουδότης 11 βιδάων —

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὰ ἄλωνα ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωναίτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) α) Τὸ παπαδιάτικο... (1. βιδούρι)...

β) Τὸ ἀγροφυλακιάτικο... (2. βιδούρι)...

γ) Τὸ ἀλωναίτικο... (2. βιδούρι)...

ματὰ Ἰηπην, ὅταν ὁ ἄλωναίτιμος
ἐρίκετο... ὑπὸ ἐπαρχεφρασίᾳ ἄλωναίτι...

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνθηκὰς) Ἡ ἀποθήκη... ἐκείνη... ἐντὸς... τῆς οἰκίας
ἢ παρακλῆρος αὐτῆς ἐντὸς ἀποθήκης εἰς κοφίνες πλευρῆς ἐπι-
χρησμέναις μετὰ κάρτα βαλὺν... ἐκκλῆρμον... μετὰ ἀρχαῖς... εἰς...
ἐκείνην ὀρθογώνια παραλληλῆς... τὰ ἀμφοῖα...
...κατὰ τὸν —

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρωνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνα. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

ΚΕΥΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΎΠΑΙΘΡΟΝ ; ... ἡ ποδηγούμετο... εἰς ἀπαθήμην...
(ἀχυρῶνα), κτίσμα παρχηλεύρου ἢ πλυσίον τῆς στήλης· ἐνίοτε
ἀπεθνήσκον καὶ πλυσίον τῶν ἀλώνιον, ὅταν δὲν ἐπύρην
ἡ ἀετκλήνλος· χωρὸς παρὰ τῶν στήλων·

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...
.. Κατὰ τὸ πλυσίον... μετὰ τὸ ἀλώνισμα... ἐνίοτε
.. ὑπὸ χειρῶν, ἐπιμελῶν... εἰς τὴν ἐργασίαν... τὴν, ...
.. κατὰ τῶν διάρκειαν... τοῦ θερισμοῦ... ἐνίοτε ἐπιλεῖ
τῶν καλυτέρων σταχύν ὑπὸ τὰ δεμάτια·

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύνων,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

.. Κατεσκευάζεται πλέγμα ἐκ σταχύνων εἰς σχῆμα
σταυροῦ καὶ ἀνερτά εἰς ἐμφανὲς μέρος τῆς οἰκίας
πρὸς ἐὶς ὁλίσμιον.

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς· ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ..

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ..

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανὸς κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ; ...

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος ;

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, εὐχὰς, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

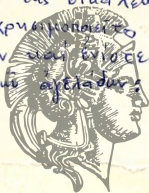

ΑΘΗΝΩΝ

Ναί, ἐκυνθίζετο. ἔκασθη. ὁ ἀγρός τὰ φθινόπωρον, ἐγί-
νετο ἢ ἐπὶ τῆς θρύμης, τῆς κρύβης κ.λ.π. καὶ κατὰ Ἀπ-
ρίου ἢ Μαΐου, πρὶν ὁ καρπὸς ὠριμαίῃ ἐξερρίζετο μέ τῆς
βα (ἢ μέ τῆς χορτοκτενῆς μηχανῆς ἐκέρων). Καὶ εἴμερον καλλί-
στῶν χόρτα διὰ τὰ ὀλίγα σιυόσιτα ζῶα, κυρίως γαλακτοφῶρα.
Τὰ περισσότερα πρὸς ἐργασίαν ζῶα δὲν ὑπάρχουν, διότι ἡ κα-
λιέργεια τῶν ἀγρῶν γίνεται διὰ μηχανῆς.

Τὸ ἐξερριζώμενον χόρτον παρέμενον ἐπὶ τοῦ ἀγροῦ κατὰ γραμ-
μὰς, ἐξερριζώμετο, (καὶ εἴμερον γίνεται κατὰ) καὶ ἐδένετο, παλαιότερον
καὶ κίχρη, ἡ δὲ συνειντριμμένη εἰς εὐρύας, ἐκέρων δὲ μετὰ τῶν
χορτοκτενῶν, ἢ ὅποια εὐρέτα, ἐπὶ πρῶτον (ἐκυνθίζετο).
κατὰ μήκος τῆς γραμμῆς, τῶν κατὰ τὸν χόρτον, συλλέγει
τοῦτο καὶ τὸ δερματοποιεῖ εἰς ἀπὸλλας 20-30 μιλίων -
~~στρώματα~~ εἰς ἀχυρῶνας, ἢ ἀποθήκας -

18) Ὁ κόπανος ἐχρησιμοποιεῖτο μόνον διὰ τὸ κοπάνισμα
τῆς σικάλους, τῆς ὁποίας ὁ καρπὸς ἀπεχειρίζετο ἐδ-
νώως ἀπὸ τοῦ θλαστοῦ. Πλὴν τοῦτον ὑπῆρχε καὶ ἄλλος
λόγος διὰ τὸ κοπάνισμα τῆς σικάλους: Ὁ θλαστός τῆς
ἔμενεν αἰέτως καὶ ἐχρησιμοποιεῖτο διὰ τὴν βτέανιν
στάβλιν καὶ ἀχυρῶνιν καὶ ἐτίθετο τῶν οἰκιῶν κατὰ
τοὺς χρόνους τῶν ἰσχυρῶν ἀγέλαδων τῆς μαύρης κατοχῆς.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

22) Κατὰ τὸ ἀλύνειν διὰ τῶν ζώων ἐτραγουδῶντο
διὰφορα τραγούδια, χαρμυριστικῇ παραθέτοιν
τὰ λόγια ἐνὸς ὅπου μᾶς τὸ ἠκηγούειν τὸ δεύτερον
πρόσωπον ἀπὸ τὰ δύο, τὰ ὅποια μᾶς παρέχον τὰς πα-
ρατιθεμένης πληροφορίας.

[Ἐβρα μαννύλα μ' νὰ μὲ ἴδῃς
μαί νὰ μὲ παρῇς.
νὰ ἴδῃς μὲ πᾶν ἡ ἀθανασία
πιοδαμνα δερκίον
Πέντε μὲ πᾶν' ἀπὸ μὴρτα
καί δέμα παρῇς
ἔτῃ μέγα πᾶνα (πυρῆα) ἐγώ,
σὺν μῆλο μαρμύνο—]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Δ' ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ

Ήψιμο τί πατιματί
(φωτιά του πατήματος)

Ἀνάπτει πυρά εἰς σταυροδρόμι. Δέν εἶναι ὡρι-
μένος ὁ χρόνος διὰ τὸ ἀνάμμα τῆς φωτιάς. Δέν ἔχει
συμβαίᾳ ὁ μῦν, ἢ ἡμέρα κ.λ.π.

Ἀνάπτει ἀπαραιτήτως ἀπὸ πρωτότου (πρωτιὰρ)
πόρη οἰμογενείας. Συμμετρῶναι αὐτὴ εὐλα ἀπὸ οἰκίας,
ὅπου ὑπάρχει μόνον πρῶτο στεφάνι (ὄχι δευτερογενόμε-
νὸν ἀνδρόνιο), συμμετρῶναι ἀλφει, λάδι, νερό.

Ἡ ἐν λόγῳ πόρη πατὰ τὴν διαρυσίαν τοῦ ἀνωτέρου
ἐργασίας δέν ὁμιλεῖ. Εἰς αὐτὴν ὁμοῦ πλησίον τῆς
ἄλλο πρόωπον τοῦ ὁποῦν ὁμιλεῖ καὶ τὴν θοιδεῖ εἰς αὐ-

συμμετρῶναι τῶν ἀνωτέρου κ.λ.π.

Ἡ αὐτὴν ἀνάπτει ἀπὸ τῶν ὁμοῦ ἢ φωτιάς, ἢ ἔξωθεν-
δεῖ νὰ μῦν ὁμιλεῖ. Τὸ ὁμοῦ, τὸ νερό καὶ τὸ λάδι τοῦ
κάνει συμκαρόπιτα (λαβὰς) τὴν ψήνει καὶ τὴν τεμα-
χίζει ἐπὶ πόδια τοῦ μικροῦ παιδὸς ποὺ δέν μπορεῖ νὰ
περπατήσῃ, καὶ τὴν εὐορθεῖ ἐπὶ 4 ὁδοῖς.

Ἡ ὅλη αὐτὴ ἡ διαδικασία γίνεται διὰ τὴν ποιο μικροῦ
παιδὸς ποὺ δέν ἐβαδίζει κανονικῶς. Παρουσιάζει ἀδυνα-
μία ἐπὶ πόδια καὶ δέν ἡμπορεῖ νὰ εὐτυχεύῃ. Διὰ
τοῦτο ἡ ἐνέργεια αὐτὴ λέγεται «τί πατιματί», δηλα-
δὴ τοῦ πατήματος.

Αὐτὸ καὶ μόνον τοῦ ἔστιμον ὑπάρχει εἰς τὸν τόπον μας
ἐκκεινῶς μέ τὴν πυράν.

(Ἐξωθεν).